

สภามันพระบรมราชชนก

นโยบาย แนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ดลใจ จองพานิช
รองผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก

สภามันพระบรมราชชนก

นโยบาย การจัดการศึกษา

เน้นการพัฒนาที่เน้นการพึ่งตนเองตามภารกิจ ของ
สถาบันฯและวิทยาลัยในสังกัด

สภามันพระบรมราชชนก

แนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษหน้า

- ▶ ทักษะความสามารถการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ ๒๑
- ▶ การปฏิรูปการศึกษาในการผลิตบุคลากรสุขภาพ
- ▶ แนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษหน้า

สภามันพระบรมราชชนก

คุณลักษณะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ (โชติมาพร ไชยสิทธิ์. ๒๕๕๕)

- ❖ **วิถีทางการคิด** : ความคิดสร้างสรรค์ คิดวิจารณ์ญาณ
ความสามารถในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ และมี
ความสามารถในการเรียนรู้
- ❖ **วิถีทางของการทำงาน** คือ มีความสามารถในการ
ติดต่อสื่อสารและการร่วมมือ

คุณลักษณะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ (โชติมาพร ไชยสิทธิ์. ๒๕๕๕)

- ❖ **เครื่องมือสำหรับการทำงาน** คือสารสนเทศ และเทคโนโลยีการสื่อสารต่าง ๆ
- ❖ **ทักษะสำหรับดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน** คือ ความเป็นพลเมืองที่ดี มีทักษะชีวิตและอาชีพ และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

การพัฒนาเด็กในยุคศตวรรษที่ ๒๑(วิจารณ์ พานิช, ๒๕๕๕)

- ๑) สมองด้านวิชาการและวินัย (disciplined mind)
- ๒) สมองด้านสังเคราะห์ (synthesizing mind)
- ๓) สมองด้านสร้างสรรค์ (creating mind)
- ๔) สมองด้านเคารพให้เกียรติ(respectful mind)
- ๕) สมองด้านจริยธรรม (ethical mind)

สภามันพระบรม

ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ (วิจารณ์ พานิช, ๒๕๕๕)

❖ ทักษะที่ต้องสอดแทรกในทุกวิชาหลัก

- ▶ ความตระหนักรู้ในการเป็นส่วนหนึ่งของโลก
(Global Awareness)
- ▶ ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจ และการเป็น
ผู้ประกอบการ (Financial, Economic, Business,
Entrepreneurial Literacy)

สภามันพระบรมราชชนก

ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

(วิจารณ์ พานิช, ๒๕๕๕)

- ▶ ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี(Civic Literacy)
- ▶ ความรู้ด้านสุขภาพ(Health Literacy)
- ▶ ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม(Environmental Literacy)

สถาบันพระบรมราชชนก

การปฏิรูปการศึกษาในการผลิตบุคลากรสุขภาพ

คุณภาพบัณฑิตบุคลากรสุขภาพ (วิจารณ์ พานิช, มค.๒๕๕๔.)

- ▶ มีความรู้ความสามารถทางเทคนิควิชาชีพที่ดี
- ▶ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมในระบบสุขภาพ
- ▶ เข้าใจระบบสุขภาพ
- ▶ เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และ
- ▶ มีศักยภาพในการเรียนรู้ต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต ,

สภามันพระบรมราชชนก

การปฏิรูปใหญ่การศึกษาของบุคลากรสุขภาพ

(วิจารณ์ พานิช, มค.๒๕๕๘.)

- ▶ ยึดถือผู้ป่วย และประชากร (ชุมชน) เป็นศูนย์กลาง
- ▶ ใช้หลักสูตรแบบ competency-based
- ▶ จัดการศึกษาแบบ inter professional & team-based เพื่อบ่มเพาะทักษะและนิสัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างวิชาชีพ
- ▶ ใช้ IT ช่วยเสริมการเรียนรู้
- ▶ ปลุกฝังทักษะด้านนโยบาย การจัดการ และภาวะผู้นำ

สภามันพระบรมราชชนก

ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา สำหรับกำลังคนด้าน สุขภาพในศตวรรษที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - พ.ศ. ๒๕๖๑) (สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. ๒๕๕๖)

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๖ ประเด็น

๑. การกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับกำลังคนด้านสุขภาพ โดยใช้หลักฐานทางวิชาการ
๒. การสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้กำลังคนด้านสุขภาพ
๓. การปฏิรูปการบริหารจัดการในสถาบันการศึกษา*

ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา สำหรับกำลังคนด้าน
สุขภาพในศตวรรษที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - พ.ศ. ๒๕๖๑)
(สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. 2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๖ ประเด็น (ต่อ)

๔. การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน*
๕. การจัดการความรู้
๖. การสร้างเครือข่ายสู่การปฏิรูปการศึกษากำลังคนด้านสุขภาพ

แนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษหน้า

- ยึดถือผู้ปว่ย และประชากร (ชุมชน) เป็นศูนย์กลาง
- จัดการเรียนการสอนที่เน้น competency-based (ไม่ใช่ Content-based)
- จัดการศึกษาแบบ interprofessional & team-based เพื่อ บ่มเพาะทักษะและนิสัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างวิชาชีพ
- ปฏิรูปการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการระบบ การศึกษาที่มีความร่วมมือและเกี่ยวโยงกัน (interdependence in education) เป็นเครือข่าย

สภามันพระบรมราชชนก

แนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษหน้า

- ใช้ IT ช่วยเสริมการเรียนรู้
- ❖ การพัฒนาอาจารย์ ให้มีความรู้ทางวิชาการความเป็นครู

แนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษหน้า

- ▶ ในศตวรรษที่ 21 ICT ได้เข้ามาบทบาททางการศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของคนทั่วโลก ICT ในปัจจุบันจึงไม่ใช่เป็นเพียงแหล่งข้อมูลข่าวสารเท่านั้น
“ครูต้องสามารถบูรณาการความก้าวหน้าทาง ICT
กับการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี”

สภามันพระบรมราชชนก

แนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษหน้า

การใช้เทคโนโลยีในการสอน ครูต้องรู้ ๒ ประการคือ
(ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ. ๒๕๕๕)

(๑) การรู้และเข้าใจศักยภาพของทรัพยากรที่มี เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องเรียนที่มีเครื่องฉายโปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ หรือแบบโน้ตบุ๊ก เป็นต้น

แนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษหน้า

๒) ครูต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอน รวมไปถึงข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ โปรแกรมประยุกต์ที่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน สื่อภาพและเสียง ทัศนทัศน์ ข่าวและประเด็นที่เป็นที่สนใจ เป็นต้น

สภามันพระบรมราชชนก

แนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษหน้า

ทักษะดิจิทัลสำหรับครูศตวรรษที่ ๒๑

(Kharbach, M. ๒๐๑๒. จาก “กระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษา”)

เช่น ทักษะการใช้โปรแกรม “digital voice editor”

(บันทึกข้อความ หรือไฟล์เสียง การเล่นและตัดต่อข้อความลงคอมพิวเตอร์ หรือการส่งข้อความที่เป็นอีเมลเสียง เป็นต้น)

สภามันพระบรมราชชนก

ทักษะดิจิทัลสำหรับครูศตวรรษที่ ๒๑

(Kharbach, M. ๒๐๑๒. จาก “กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา”)

ทักษะการจัดเก็บ URL / รายชื่อเว็บที่สนใจไว้เป็น
หมวดหมู่และแลกเปลี่ยนกับผู้เรียน

ทักษะการใช้ “blog” และ “wiki” เพื่อสร้างระบบออนไลน์
สำหรับนักเรียน

ทักษะการจับภาพจากสิ่งแวดล้อมหรือทำสำเนาภาพจาก
เอกสารให้อยู่ในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ เช่น รูปถ่าย
เอกสารที่เขียนด้วยมือ หรือเอกสารพิมพ์ เป็นต้น เพื่อ
นำมาใช้ในห้องเรียน

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

- ▶ ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)
- ▶ ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)
- ▶ ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)
- ▶ ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)
- ▶ ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

สภามันพระบรมราชชนก

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม

ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม

การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา

การสื่อสารและการร่วมมือ

สถาบันพระบรมราชชนก

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

ความรู้ด้านสารสนเทศ

ความรู้เกี่ยวกับสื่อ

ความรู้ด้านเทคโนโลยี

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ

ความยืดหยุ่นและการปรับตัว

การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง

ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม

การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความ
รับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability)

ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

สถาบันพระบรมราชชนก

Thank You